

زیر نظر استاد محقق
آیه الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

تفسیر نمونه

تفسیر و بررسی آزادی درباره قرآن مجید
با در نظر گرفتن نیازها، حواس ها،
پرسش ها، مکتب ها و مسائل روز

جلد نوزدهم

با همکاری
جمعی از فضلاء و دانشمندان

مکارم شیرازی، ناصر - ۱۳۰۵ ، مصحح

تفسیر نمونه: تفسیر و بررسی تازه‌ای درباره قرآن مجید با در نظر گرفتن نیازها، خواستهای پرسشها، مکتبها و مسائل روز، زیر

نظر ناصر مکارم شیرازی؛ با همکاری جمعی از نویسندگان [ویرایش ۲] - تهران: دارالکتب الاسلامیه - ۱۳۶۲.

ج. ۱۹ - بهای هر جلد متفاوت.

فهرستنویسی بر اساس اطلاعات فیبا (فهرستنویسی پیش از انتشار).

کتابنامه.

جلد نوزدهم (چاپ سی و پنجم؛ ۱۳۹۷)

ISBN - SET: 978-964-440-030-8 (دوره)

ISBN : 978-964-440-019-3 (ج. ۱۹)

۱. تفاسیر شیعه - قرن ۱۴. الف. عنوان. ب. عنوان: تفسیر و بررسی تازه‌ای درباره قرآن مجید با در نظر گرفتن نیازها، خواستهای پرسشها، بهای مسائل روز.

۲۹۷/۱۷۹

۷۶-۳۲۵۳

۷۷/۱۷۷

۱۳۷

تهران - خیابان پامنار - بنی هاشم - پلاک ۱۲
تلفن: ۳۳۹۱۶۹۴۴

فروشگاه ۱: تهران - بازار سلطانی - طبقه اول - پلاک ۵۵۶۲۷۴۴۹ - ۵۵۶۲۰۴۱

فروشگاه ۲: تهران - خیابان انقلاب - بازارچه کتاب - پلاک ۶۶۴۰۸۴۴۱
تلفن:

تفسیر نمونه (جلد نوزدهم)

زیر نظر استاد محقق آیت‌الله مکارم شیرازی

همکاران: محمد رضا آشتیانی، محمد جعفر امامی، عبدالرسول حسنی، سید حسن شجاعی

محمود عبداللهی، محسن قراتی، محمد محمدی

ناشر: دارالکتب الاسلامیه

نسخه ۲۰۰۰

تیرماه ۱۳۹۷

چاپ سی و پنجم؛

صفحه و قطع: ۶۶۴ صفحه، وزیری

چاپ: چاپخانه گلستان

ISBN: 978 - 964 - 440 - 019 - 3 / ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۴۴۰ - ۰۱۹ - ۳

شابک دوره ۲۸ جلدی ۸ - ۰۳۰ - ۴۴۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸ / VOL.28

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

هدف نائی که در این تفسیر تعقیب می‌شود

امروز چشم ما از سراسر جهان به اسلام دوخته شده، می‌خواهند اسلام را از نو بشناسند... حتی خودم می‌دانم! و این به دلایل مختلفی است که از جمله «انقلاب اسلامی کشور ما» و «جبیر»^۱، اسلامی در نقاط مختلف دیگر جهان را می‌توان نام برد، که افکار همه، ه خصم مانسل جوان را تشنۀ شناخت هر چه بیشتر اسلام ساخته است.

و برای شناخت اسلام هر کس می‌داند نزدیک‌ترین راه و مطمئن‌ترین وسیله، غور و بررسی بیشتر در متن قرآن مجید کتاب بزرگ آنست.

اما از سوی دیگر قرآن این کتاب عظیم و پر محظا، هم‌مد کتب عادی، دارای یک بعد نیست، و به اصطلاح «بطون» مختلفی دارد، و در درون ه بطنی، بطن دیگر نهفته است.

و به تعبیر دیگر هر کس به مقدار عمق فکر خویش و به اندازه فهم و آگاهی و شایستگی اش از قرآن استفاده می‌کند، بی آن که عمق کرانه‌های آن برکسی - جزئیه معصومین علیهم السلام - آشکار باشد، ولی مسلمان هیچ کس از کنار چشمۀ قرآن محروم باز ننمی‌گردد!

با توجه به آنچه گفته شد نیاز به تفسیرهایی که مرکز پیوند افکار دانشمندان

و محققان اسلامی است، و می‌تواند راه‌گشای اسرار مختلف قرآن گردد، کاملاً روشن است.

اما کدام تفسیر؟ و کدام مفسر؟... آن تفسیر که آنچه قرآن می‌گوید بازگو کند، نه آنچه خود می‌خواهد و می‌پسندد.

مفسری که خود را در اختیار قرآن بگذارد، و از مکتبش درس فراگیرد به آن کس که «نا آگاه» و یا «آگاهانه» با پیش‌داوری‌هاش می‌کوشد در برابر قرآن «استاد» باشد و نه «شادر».

البته مدیران زنگ و محققان عالیقدر اسلام از نخستین قرون اسلامی تا کنون تلاش‌ها و کوشش‌های سیار ارزشمنده و شایان تقدیری در این زمینه کرده‌اند و در عربی و فارسی و ریاضی و ... دیگر تفسیرهای فراوانی نگاشته‌اند که در پرتو آن به گوشه‌ای از شگفتی‌های این کتاب بزرگ آسمانی می‌توان راه یافت **﴿شَكَرَ اللَّهُ سَعِيْهِمْ﴾**.

ولی این نکته نیز قابل ملاحظه است که اگذشت زمان «مسائل تازه‌ای» برای مردم حق طلب و حقیقت جو مطرح می‌شود، «سریال‌اتی» از برخورد و تضاد مکتب‌ها، و گاه از وسوسه‌های منافقان و مخالفان، و زنی در چگونگی تطبیق تعلیمات این کتاب بزرگ آسمانی بر نیازهای زمان، پیش می‌آید که باید تفسیرهای امروز پاسخ‌گوی آنها باشند.

و از سوی دیگر تفسیرها همه باید مجموعه‌ای از اقوال گوناگون و بحث‌های پیچیده و غیرقابل درک برای عموم باشد بلکه امروز تفسیرهای لازم است که همچون خود قرآن جنبه همگانی داشته باشد و تمام قشرها اعم از «فضلاء» و «توده» مردم» بتوانند از آن استفاده کنند (بی آن که از ارزش و عمق بحث‌ها کاسته شود).

توجه به این امور سبب شد که گروهی از ما بخواهند که به نوبه خود دست به تأثیف تفسیری بزنیم به این امید که این نیازها را برطرف سازد، و چون این کار سنگین بود جمعی از اهل فضل را که همسفران خوبی در این راه طولانی و پر فراز و نشیب بوده و هستند به کمک و همکاری دعوت شدند تا با تشریک مساعی این مشکل حل شود، این کار بحمد الله قرین موفقیت شد، و محصولی داد که با استقبال فوق العاده همه قشرها مواجه گردید، به طوری که در اکثر نقاط مردم در سطوح مختلف این تفسیر روی آوردند و مجلدات آن که تاکنون به هیجده جلد رسیده (و این نوزدهمین جلد آن است) کراراً چاپ و منتشر شده است «و خدا را بر این موفقیت سپاس می‌گراییم».

* * *

در مقدمه این جلد لازم است: شرح و اندیگان عزیز را به چند نکته جلب کنم:

۱ - کراراً سؤال می‌کنند مجموع این تفسیر در چند جلد تمام خواهد شد؟ در جواب باید بگوییم: حدود بیست و پنج جلد.

۲ - کراراً می‌گویند چرا مجلدات تفسیر با فاصله زمانی منتشر می‌شود؟ باید توجه داشت مانهایت کوشش رادر سرعت بخشش، بن به کار داریم و حتی در سفر و حضور، گاهی در تبعیدگاه، و گاهی در بستر بیماری، اما داده ایم، اما از آنجاکه نمی‌توان نظم و عمق مباحث را فدای سرعت عمل نم داشت، کاری کرد که میان این هر دو تا آنجاکه ممکن است جمع شود، و از سوی دیگر مشکلات فوق العاده چاپ و تهیه کاغذ و مانند آن را (مخصوصاً در زمان جنگ) باید از نظر دور داشت که آن هم یک عامل مهم تأخیر بوده است.

۳ - گاهی می‌پرسند اگر این تفسیر به قلم افراد مختلف تهیه گردد هماهنگ نمی‌تواند باشد.